

دهه‌ی ۳۰ شمسی، مکتبخانه‌ی بهجان در زمان اوج خود به سر می‌برده است.

بعد از استاد شاهیان، دیگر دوران آموزش به سبک قدیم پایان یافت و سبک جدید آموزشی در قالب مدرسه و معلم شکل گرفت.

جناب استاد علی معمار آزاد جزء اولین معلمین سبک جدید بود (با عنوان نیروهای سپاه دانش زمان طاغوت) که پا به بهجان گذاشت. وی نقش بسزایی در تربیت نیروی فرهنگی بهجان داشت.

همچنین وی در بهبود وضعیت بهداشتی و ساخت زیربنای فرهنگ سلامت در بهجان تلاش‌های چشمگیری انجام داد که در حقیقت می‌توان از ایشان به عنوان «پدر فرهنگ سلامت» در بهجان یاد نمود.

لازم به ذکر است این استاد بزرگوار در اوایل مردادماه ۱۳۸۶ (امسال) به رحمت ایزدی پیوست. انشاءالله خداوند بزرگ ایشان را غریق رحمت خود فرماید. انشاءالله

به هر حال و همان گونه که ذکر شد علم و سواد در بهجان دارای قدمتی دیرینه است و بهجان از معدود روستاهای منطقه‌ی سیمکان است که در زمان طاغوت، دارای مدرسه‌ای بزرگ و در نوع خود مجهز بود. اما با این وجود رونق آموزش و سواد در بعد از انقلاب اسلامی بسیار چشمگیر شد، به گونه‌ای که هم اکنون بهجان دارای ده‌ها فارغ‌التحصیل دانشگاهی و افراد نخبه‌ی علمی است که یا در خود بهجان و یا در روستاها و شهرهای مجاور به تعلیم و پرورش فرزندان این مرز و بوم مشغول هستند و این در حالی است که در قبل از انقلاب اسلامی، بهجان فقط دارای ۱۲ نفر مدرک دیپلم یا بالاتر بود. این هم یکی دیگر از برکات انقلاب اسلامی است که انصافاً جای شکر دارد.

اکنون بهجان دارای مراکز آموزشی زیر است:

- ۱- دبستان ابوذر (پسرانه)
- ۲- دبستان فروغ دانش (دخترانه)
- ۳- مدرسه راهنمایی مسلم (پسرانه)
- ۴- مدرسه راهنمایی صدیقه طاهره^(ع) (دخترانه)
- ۵- دبیرستان نشاط (پسرانه)
- ۶- دبیرستان امام علی^(ع) (دخترانه)

بهجان

سرزمین طلای قهوه‌ای!

قسمت هشتم:

سوادآموزی و علم در بهجان

بخش اول:

از آموزش سنتی (مکتب) تا آموزش نوین (مدرسه)

در قدیم چنان که شیوه‌ی مکتب‌داری که در همه جا رایج بوده، در بهجان نیز مرسوم بوده است. اگرچه بهجان همواره از یک مکتبخانه بیشتر برخوردار نبوده است، اما برای نشان دادن آگاهی جمعی و سواد مردمی بهجان ذکر همین نکته بس که ملاهای مکتبخانه‌ی بهجان، همگی بومی بوده‌اند. با توجه به این موضوع، می‌توان به دو نکته‌ی اساسی و مهم زیر دست یافت:

۱- بومی بودن ملاهای مکتبخانه‌ی بهجان دلیل قاطعی است مبنی بر این که بهجان همواره مهد سواد و علم بوده است و سوادآموزی و علم‌اندوزی با روح و جان مردم عجین بوده است.

۲- با توجه به قدمت فرهنگی و موقعیت سوق‌الجیشی بهجان که تنها روستای منطقه است که فاقد قلعه است و این حاکی از شجاعت و داشتن دانش و فرهنگ دفاع و آگاهی از فنون و علم جنگاوری اهالی و نشان از دانش بالای استفاده از موقعیت سوق‌الجیشی و کوهستانی بهجان است، شاید به جرأت بتوان گفت که قدمت سواد و مکتب‌داری و ملایی و آشنایی با علم روز در بهجان از سایر روستاهای سیمکان بیشتر و بالاتر است.

متأسفانه به علت بی‌توجهی، ذکر اخبار وجود مکتبخانه‌ها و مکتب‌داران قدیمی در حاله‌ای از فراموشی قرار گرفته است. اما آن چه که به ما رسیده و ما با دلیل و برهان می‌توانیم به ذکر آن بسنده کنیم، این است که از مکتبخانه‌ی رسمی و قطعی و قدیمی بهجان می‌توان به مکتبخانه‌ی ملاعلمدار(ره) اشاره نمود.

مرحوم استاد ملا علمدار زارعی بهجانی(ره) از معروفترین مکتب‌داران بهجانی است. او که پدر آقاپان حاج شیرزاد و حاج نورمحمد زارعی است، نزدیک به چهل و اندی سال پیش می‌زیسته‌اند.

وی در فنون مکتب‌داری سرآمد عصر خود بوده است. برای نشان دادن و شناختن اهمیت و قرب علمی این استاد بزرگ، ذکر یک نکته فقط کافی است که اکثر پدران ما که به قول معروف کوره سوادى دارند، دانش آموخته‌ی مکتب آن استاد فقید هستند.

مرحوم استاد علمدار زارعی ذوقی سرشار و خطی بسیار خوش داشته است. به همین خاطر خیلی از قبایله‌های قدیمی به خط نغز و زیبا و چشم‌نواز استاد به رشته‌ی تحریر در آمده است.

امید است که خداوند بزرگ روح آن استاد فقید را قرین رحمت واسعه‌ی خود گرداند. انشاءالله

بعد از استاد علمدار زارعی، مرحوم استاد غلام پناهی جهرمی (که اهالی او را با نام «استاد شاهیان» می‌شناسند) عهده‌دار مکتب‌داری مکتبخانه‌ی بهجان بوده است. در حقیقت در زمان مرحوم استاد شاهیان، یعنی در اوایل